

1 Po spełnieniu jakich warunków można uzyskać rozwód?

W Republice Słowackiej małżeństwo może zostać rozwiązane wyłącznie przez sąd.

2 Jakie są podstawy orzeczenia rozwodu?

Sąd może rozwiązać małżeństwo, jeżeli nastąpił zupełny i trwały rozkład pożycia małżeńskiego, w następstwie czego małżeństwo nie może już spełniać swojej funkcji, a małżonkowie nie są w stanie kontynuować wspólnego pożycia.

Sąd ustala przyczyny rozkładu pożycia małżeńskiego i bierze je pod uwagę przy orzekaniu o rozwodzie. Orzekając o rozwodzie, sąd zawsze bierze pod uwagę interesy małoletnich dzieci.

3 Jakie są skutki rozwodu w odniesieniu do:**3.1 osobistych relacji pomiędzy małżonkami (np. nazwisko)?**

Małżonek, który po zawarciu związku małżeńskiego przyjął nazwisko współmałżonka, może powiadomić urząd stanu cywilnego (*matričný úrad*) o zamiarze powrotu do nazwiska sprzed zawarcia małżeństwa w terminie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego wyroku orzekającego rozwód.

Małżonek, który po zawarciu związku małżeńskiego przyjął nazwisko współmałżonka i zachował nazwisko sprzed zawarcia małżeństwa jako drugi człon nazwiska, może powiadomić urząd stanu cywilnego o tym, że nie będzie się już posługiwać nazwiskiem współmałżonka, w terminie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego wyroku orzekającego rozwód.

3.2 podziału majątku małżonków?

Małżeńska wspólność majątkowa ustaje z chwilą rozwodu. Po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej kwestie majątkowe reguluje się zgodnie z zasadami ustanowionymi w § 150 kodeksu cywilnego (Občiansky zákonník). Zniesienie małżeńskiej wspólności majątkowej może nastąpić: a) w drodze umowy; b) na mocy orzeczenia sądu; c) po upływie określonego czasu.

3.3 małoletnich dzieci małżonków?

W wyroku orzekającym rozwód w odniesieniu do rodziców małoletniego dziecka sąd określa obowiązki rodziców względem małoletniego dziecka w okresie po orzeczeniu rozwodu, wskazując w szczególności, który rodzic będzie sprawował pieczę nad dzieckiem, reprezentował dziecko i zarządzał jego majątkiem. Zamiast orzeczenia sądu rodzice mogą zawrzeć umowę, w której określą swoje obowiązki.

Jeżeli rodzice nie osiągną porozumienia co do praw do kontaktów z małoletnim dzieckiem, sąd reguluje kwestie związane z tymi prawami w wyroku orzekającym rozwód. W stosownych przypadkach sąd może ograniczyć prawa jednego z rodziców do kontaktów z dzieckiem lub zabronić mu kontaktów z dzieckiem, jeżeli wymaga tego dobro dziecka.

Sąd określa również sposób, w jaki ten z rodziców, któremu nie przyznano prawa pieczy nad dzieckiem, ma łączyć na jego utrzymanie, lub zatwierdza zawartą między rodzicami umowę w sprawie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

3.4 obowiązku alimentacyjnego względem współmałżonka?

Rozwiedziony małżonek, który nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, może zażądać od byłego współmałżonka wypłacania świadczeń alimentacyjnych na pokrycie podstawowych potrzeb, stosownie do możliwości byłego współmałżonka. Jeżeli małżonkowie nie osiągną porozumienia w tej kwestii, sąd określa wysokość świadczeń alimentacyjnych na podstawie pozwu wniesionego przez jednego z małżonków.

4 Co w praktyce oznacza termin prawny „separacja sądowa”?

W prawie słowackim nie przewidziano instytucji separacji sądowej.

5 Jakie są warunki orzeczenia separacji sądowej?**6 Jakie są skutki prawne separacji sądowej?****7 Co w praktyce oznacza termin „unieważnienie małżeństwa”?**

Poza orzeczeniem rozwodu sąd może również wydać orzeczenie unieważniające małżeństwo. Małżeństwo takie uznaje się za niezawarte od samego początku (*matrimonium nullum*). Sąd może również orzec, że małżeństwo nigdy nie istniało (*non matrimonium*).

8 Jakie są warunki orzeczenia unieważnienia małżeństwa?

a. Sąd unieważnia małżeństwo z następujących przyczyn:

pozostawanie przez jednego z małżonków w innym związku małżeńskim;

stosunek pokrewieństwa w linii prostej lub bocznej albo stosunek przysposobienia;

niewystarczający wiek do zawarcia małżeństwa, w przypadku gdy jedno z małżonków jest osobą małoletnią, która ukończyła 16. rok życia, ale nie ukończyła 18. roku życia;

choroba psychiczna jednego z małżonków prowadząca do ograniczenia jego zdolności do czynności prawnych;

oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński nie zostało złożone w sposób swobodny, wyraźny i jednoznaczny lub miało charakter pozorny.

Jeżeli małżeństwo zostało zawarte pomimo występowania jednej z wyżej wymienionych przeszkód małżeńskich, uznaje się je za istniejące do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądu o jego unieważnieniu.

b. Nieistnienie małżeństwa ustala się, jeśli oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński zostało złożone:

pod przymusem;

przez osobę małoletnią, która nie ukończyła 16. roku życia;

przed urzędnikiem stanu cywilnego, który nie był uprawniony do jego przyjęcia – poza przypadkami wymienionymi w § 4 ust. 2 i 3 ustawy nr 36/2005

o prawie rodzinnym (Zákon o rodine) – lub wójtem/burmistrzem lub członkiem rady gminy/miasta, który nie był uprawniony do jego przyjęcia;

przed przedstawicielem kościoła lub związku wyznaniowego niezarejestrowanych zgodnie z przepisami szczególnymi lub przed osobą nieposiadającą uprawnień do występowania jako duchowny zarejestrowanego kościoła lub związku wyznaniowego;

w państwie trzecim przed organem, który nie był uprawniony do jego przyjęcia;

przez pełnomocnika, który nie posiadał ważnego pełnomocnictwa lub którego pełnomocnictwo zostało odwołane zgodnie z przepisami tej ustawy.

9 Jakie są skutki prawne unieważnienia małżeństwa?

Małżeństwo, które sąd uznał za nieważne, traktuje się tak, jak gdyby nigdy nie zostało zawarte.

Po wydaniu orzeczenia sądu o unieważnieniu małżeństwa prawa i obowiązki małżonków względem wspólnych dzieci oraz ich stosunki majątkowe regulują odpowiednio przepisy mające zastosowanie do rozwiedzionych rodziców. Po wydaniu orzeczenia o unieważnieniu małżeństwa złożone przez małżonków oświadczenie w sprawie wspólnego nazwiska również staje się nieważne, a małżonkowie powracają do swoich nazwisk sprzed zawarcia małżeństwa.

10 Czy istnieją jakieś alternatywne sposoby, poza drogą sądową, rozwiązywania problemów związanych z rozwodem?

Małżeństwo może zostać rozwiązane wyłącznie przez sąd. Powiązane kwestie można rozstrzygnąć, stosując przepisy ustawy nr 420/2004 o mediacji (Zákon o mediácii).

11 Gdzie należy złożyć pozew/wniosek o rozwód/separację sądową/unieważnienie małżeństwa? Jakich formalności należy dopełnić i jakie dokumenty należy załączyć do pozwu/wniosku?

Pozew o rozwód, unieważnienie małżeństwa lub stwierdzenie nieistnienia małżeństwa należy wnieść do sądu rejonowego (*okresný súd*).

Sądem właściwym miejscowo jest sąd, na którego obszarze właściwości małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, pod warunkiem że przynajmniej jedno z małżonków w dalszym ciągu tam zamieszkuje. W przypadku braku takiego sądu sądem właściwym jest sąd powszechny właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego. Jeżeli sądu właściwego nie da się ustalić w ten sposób, za sąd właściwy uznaje się sąd powszechny właściwy dla miejsca zamieszkania powoda.

Pozew powinien spełniać wymogi określone w § 127 ustawy nr 160/2015 (kodeks postępowania cywilnego procesowego – Civilný sporový poriadok) oraz w § 25 i 26 ustawy nr 161/2015 (kodeks postępowania cywilnego nieprocesowego – Civilný mimosporový poriadok).

W pozwie należy wskazać, do którego sądu jest on skierowany, kim jest powód, czego dotyczy pozew oraz jakie jest jego żądanie. Składający pozew powinien go podpisać. W pozwie należy ponadto podać imiona i nazwiska stron, ich pełnomocników (w stosownych przypadkach), a także rzetelnie przedstawić kluczowe okoliczności faktyczne sprawy i zawrzeć wykaz dowodów, na których opiera się powód; w pozwie należy również wyraźnie określić żądanie pozwu. Powód musi załączyć do pozwu dowody z dokumentów, na których opiera swoje powództwo.

12 Czy mogę uzyskać pomoc prawną na pokrycie kosztów postępowania?

Przyznawanie pomocy prawnej regulują przepisy ustawy nr 327/2005 o przyznawaniu pomocy prawnej osobom potrzebującym pomocy materialnej (Zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi).

Za wszczęcie postępowania rozwodowego pobiera się opłatę sądową. Każda ze stron postępowania może wnieść o zwolnienie z opłaty sądowej.

Na wniosek strony sąd może ją zwolnić z całości lub części opłat sądowych, jeżeli jej sytuacja finansowa za tym przemawia i pod warunkiem że wytoczone przez nią powództwo nie dotyczy dochodzenia lub ochrony prawa, które jest bezprzedmiotowe, lub nie jest z góry skazane na niepowodzenie. Jeżeli sąd nie postanowi inaczej, zwolnienie dotyczy całości postępowania i działa z mocą wsteczną; opłaty uiszczone przed wydaniem postanowienia o zwolnieniu z opłat nie podlegają jednak zwrotowi.

13 Czy istnieje możliwość wniesienia odwołania od orzeczenia rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa?

Orzeczenie takie można zaskarżyć w terminie 15 dni od jego doręczenia.

14 Co powinienem zrobić, aby państwo członkowskie uznało orzeczenie rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydane przez sąd innego państwa członkowskiego?

Należy złożyć wniosek o uznanie orzeczenia. Sądem właściwym jest Sąd Okręgowy w Bratysławie.

Prawomocne orzeczenia w sprawach małżeńskich wydane po 1 maja 2004 r. w innych państwach członkowskich (z wyjątkiem Danii) są uznawane zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1347/2000. Orzeczenia uznaje się bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania; w szczególności nie przewidziano szczególnej procedury wprowadzania zmian we wpisach dokonanych w księgach stanu cywilnego. Zainteresowana strona może jednak zwrócić się o wydanie specjalnego postanowienia o uznaniu orzeczenia w sprawie małżeńskiej wydanego w innym państwie członkowskim. Sądem właściwym do rozpoznania sprawy o uznanie orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim jest Sąd Okręgowy w Bratysławie.

Jeżeli orzeczenie zostało wydane przez sąd w Danii lub przez sąd w innym państwie członkowskim przed 1 maja 2004 r., należy złożyć wniosek o uznanie prawomocnego orzeczenia w sprawie małżeńskiej wydanego w innym państwie członkowskim, jeśli co najmniej jedna ze stron postępowania posiada obywatelstwo słowackie. Stosowne postępowanie wszczynają się po wniesieniu wniosku przez osobę wskazaną jako strona w orzeczeniu wydanym w innym państwie członkowskim. Sądem właściwym do rozpoznania sprawy o uznanie orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim jest Sąd Okręgowy w Bratysławie.

15 Do którego sądu należy się zwrócić, aby sprzeciwić się uznaniu orzeczenia rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydanego przez sąd innego państwa członkowskiego? Jaka procedura ma zastosowanie w takich sytuacjach?

Zainteresowana strona może zaskarżyć postanowienie o uznaniu lub nieuznaniu orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim. Środek zaskarżenia należy wnieść do Sądu Okręgowego w Bratysławie, a rozpozna je Sąd Najwyższy (Najvyšší súd).

16 Jakie przepisy prawa odnoszące się do rozwodu stosuje sąd w postępowaniu rozwodowym pomiędzy małżonkami, którzy nie mieszkają w danym państwie członkowskim, lub którzy są obywatelami różnych państw?

Rozwiązanie małżeństwa przez rozwód przeprowadza się zgodnie z właściwymi przepisami prawa państwa, którego obywatelstwo małżonkowie posiadali w chwili wszczęcia postępowania. Jeżeli małżonkowie są obywatelami różnych państw, postępowanie rozwodowe przeprowadza się na podstawie prawa słowackiego.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

This webpage is part of an EU quality network

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.